

ఇద్దరు కుమారులకు ఉరేసి తల్లి ఆత్మహత్య

హైదరాబాద్ లో దారుణం.. మూసాపేట: భర్త రెండో పెళ్లి చేసుకుని తనను వేధిస్తున్నాడనే కారణంతో ఓ ఇల్లాలు ఇద్దరు కుమారులకు ఉరేసి, ఆపై తాను కూడా ఉరేసుకుని బలవస్తూరణానికి పాల్పడింది. హైదరాబాద్ కుకట్పల్లి పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో సంఘటన స్పష్టమైన ఈ ఘటన మంగళవారం మధ్యాహ్నం వెలుగు చూసింది. వరంగల్ జిల్లా ఎల్లయ్యగూడెం పంచాయతీలోని మాణిక్యం తండాకి చెందిన బోడ్ర ప్రవీణ్ అనే పంచాయతీలోని పదహారు చింతల కాండాకు చెందిన ప్రవంతి (30)ని పదిహేనేళ్ల క్రితం ప్రేమ వివాహం చేసుకున్నాడు. వీరు ప్రస్తుతం మూసాపేట పరిధి రాష్ట్రవేదం సోసైటీలో నివాసముంటున్నారు. ప్రవీణ్ భవన నిర్మాణ రంగంలో పనిచేస్తుండగా ప్రవంతి హాస్ కీపింగ్ పనులు చేస్తోంది. వీరికి కార్తిక్ (12), కౌశిక్ (10) తరువాతి 12లో

బెంగళూరులో తెలంగాణ టెక్ దంపతుల ఆత్మహత్య

బెంగళూరులో మహిళాదంపతులు దంపతులను చంపి చనిపోయారు. తెలంగాణకు చెందిన యువ టెక్ దంపతులు బెంగళూరులో వివాహ కర్మను సత్కరించే సమయంలో మహిళ దంపతులను చంపింది. తెలంగాణలోని సిద్దిపేటకు చెందిన సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్ భానువందర్ రెడ్డి కుంట (32) సోమవారం తన అపార్ట్మెంట్ లోని ఒక గదిలో ఉరి చేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. భానువందర్ ప్రముఖ టెక్ కంపెనీ ఐటిఎంలో పనిచేస్తున్నాడు. అతని భార్య బీబీ షాజియా సూజా (31) తమ ఇంటి తలుపు తాళం వేసి తరువాతి 12లో

విమాన ఇంధనంపై వ్యాట్ తగ్గించండి

సీఎలకు కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్ నాయుడు లేఖ

న్యూఢిల్లీ: పశ్చిమానాథ్ యుద్ధంలో దేశంలో ఇంధన కొరత ఆందోళనలు నానాటికి పెరుగుతున్నాయి. దీంతో కేంద్ర విమాన యాన శాఖ మంత్రి కింజరాపు రామ్మోహన్ నాయుడు రాష్ట్రాలకు కీలక ఆర్డర్లు చేశారు. విమాన ఇంధనంపై వ్యాట్ తగ్గించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కోరారు. ఈ మేరకు రాష్ట్రాల సీఎలకు ఆయన లేఖ రాసినట్లు జాతీయ మీడియా తరువాతి 12లో

కోలుకున్న సోనియా...

ఆసుపత్రి నుంచి డిశ్చార్జ్

న్యూఢిల్లీ: తీవ్ర అస్వస్థతకు గురై ఢిల్లీలోని నర్ గంగారావ్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందిన కాంగ్రెస్ అగ్రనేత సోనియా గాంధీ మంగళవారం డిశ్చార్జ్ అయ్యారు. ఆమె ఆరోగ్యం నిలకడగా ఉన్నట్లు ఆస్పత్రి వర్గాలు తెలిపాయి. ఈ నెల 24న అస్వస్థత కారణంగా ఆమెను ఆస్పత్రిలో చేర్చారు. వైద్యులు కొన్ని రోజుల పాటు ప్రత్యేక పర్యవేక్షణలో ఉంచి చికిత్స అందించారు. చికిత్సకు ఆమె శరీరం సానుకూలంగా స్పందించడంతో ఆరోగ్యం క్రమంగా మెరుగుపడింది. సోనియా పూర్తి విశ్రాంతి తరువాతి 12లో

వేతికందిన పంట నేలపాలు

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కురిసిన అకాల వర్షాలు

- నిజామాబాద్, నిర్మల్, జగిత్యాలలో కుదేలైన అన్నదాత
- మరో ఐదురోజులపాటు రాష్ట్రంలో వర్షాలు

ప్రజాపక్షం న్యూస్ డెవలపర్స్

అదుకోవాలని వేడుకుంటున్నార. సోమవారం రాత్రి కురిసిన అకాల వర్షానికి అన్నదాతలు కుదేలయ్యారు. నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఈదురుగాలులతో కూడిన అకాల వర్షం అన్నదాతను ఆగమాగం చేసింది. కర్ణాటకలో అరబోసిన పసుపు, ఎర్ర జొన్న, జొన్న, మొక్కజొన్న తడిసి ముద్దయ్యాయి. చేతికందొద్దైన మామిడి పంట సైతం నేల పాలుయింది. ఆరుగంట ఎండనకా వాననకా పడిన కష్టమంట బాదిడలో పోసిన పన్నీరయ్యిందని రైతులు ఆవేదన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వం తడిసిన ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేసి తరువాతి 12లో

పసుపు రైతులను ఆదుకుంటాం

మంత్రి తుమ్మల

అకాల వర్షాల కారణంగా పంట నష్టపోయిన పసుపు రైతులను ఆదుకునేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అత్యవసర చర్యలు చేపట్టింది. రైతులు ఎలాంటి ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని, తమకు గురైన పనులను కూడా ఎటువంటి కోతలు లేకుండా పూర్తి తూకంతో తరువాతి 12లో

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో మూసీ పునరుజ్జీవం

- 15 రోజులపాటు ప్రజల అభిప్రాయాలను ఆన్లైన్లో సేకరించు
- విలువైన సూచనలు చేసిన వారితో భేటీ కానున్న సబ్ కమిటీ
- అధికారులకు 24 గంటలూ మూసీ సబ్ కమిటీ సభ్యులు అందుబాటులో
- మూసీ మంత్రివర్గ ఉప సంఘం సమీక్షలో డివ్యూటీ సీఎం భట్టి

ప్రజాపక్షం/హైదరాబాద్

ప్రగతిపై సమీక్షించాలి అధికారులతో చర్చించారు. ఆన్లైన్లో వచ్చిన విలువైన సలహాలు, సూచనలను అన్నింటినీ అధికారులతో కుర్చుని విశ్లేషణ చేసి అభిప్రాయాలు వెల్లడించిన వారితో నేరుగా దళవారిగా సబ్ కమిటీ సభ్యులు సంప్రదింపులు చేస్తారని డివ్యూటీ సీఎం తెలిపారు. మూసీ సబ్ కమిటీ సభ్యులకు ప్రజల అభిప్రాయాలు స్వీకరిస్తామని రాష్ట్ర ఉప ముఖ్యమంత్రి, మూసీ మంత్రివర్గ ఉప సంఘం చైర్మన్ మల్లు భట్టి విక్రమార్క తెలిపారు. డాక్టర్ బిఆర్.అంబేద్కర్ నవీవాల యంతో మంగళవారం రాష్ట్ర మంత్రి, మూసీ మంత్రివర్గ ఉప సంఘం సభ్యులు పాస్పం ప్రభాకర్తో కలిసి మూసీ పునరుజ్జీవం పనులు తరువాతి 12లో

రూ. 313 కోట్లు ప్రజాధనం పక్కదారి!

ప్రజాపక్షం/హైదరాబాద్

గ్రేటర్ హైదరాబాద్లో ఘన వ్యర్థాల నిర్వహణ (ఎన్డబ్ల్యూఎం) పేరుతో వందల కోట్ల రూపాయల కుంభకోణం జరిగినట్లు కంట్రోలర్ ఆండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (కాగ్) నివేదిక సంచలన విషయాలు బయటపెట్టింది. చెత్తను సరిగ్గా శుద్ధి చేయకపోయినా, నింజనల ప్రకారం వేరు చేయకపోయినా ప్రైవేట్ సంస్థలకు రూ. 313.20 కోట్ల మేర అదనపు చెల్లింపులు జరిగాయని కాగ్ తీవ్రంగా ఆక్షేపించింది. చెత్త సేకరణ, నిర్వహణ వ్యవస్థలో ప్రణాళిక లోపాలు, పర్యవేక్షణ లోపం, ఆర్థిక అసమర్థత వ్యర్థంగా కనిపిస్తున్నాయని కాగ్ నివేదిక స్పష్టం చేసింది. నిర్వహణ లేదు.. కానీ టిల్లులు పుల్ ! 2012 ఫిబ్రవరి నుంచి 2020 జూలై వరకు సుమారు 44.16 లక్షల తరువాతి 12లో

ఉత్తమ కమ్యూనిస్టు కొండిగారి రాములు

- ఎంతో మందికి స్పార్టి
- సంస్కరణ సభలో వక్రలు

12

ఇరాన్ దాడులతో గల్ఫ్ లో అగ్నిజ్వాల

ఇరాన్ నగరాలపై అమెరికా-ఇజ్రాయెల్ క్షిపణి వర్షం

దుబాయ్: త్వరగా ఒక ఒప్పందానికి రాకపోతే ఇరాన్ లోని విద్యుత్ కేంద్రాలను నేల పుట్టం చేస్తామని, ఖర్ద్ ద్వీపాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంటామని ట్రంప్ మరోసారి హెచ్చరికలు చేసిన మరునాడే మంగళవారం 32వ రోజు యుద్ధంలో ఇరాన్ గల్ఫ్ వ్యాప్తంగా క్షిపణులు, డ్రోన్లతో విరువకుచుంది. అగ్నికీలలు,విగలతో యుద్ధ జ్వాల ప్రజ్వలిల్లింది. స్ట్రాక్ మాస్కోలో ప్రకంపనలు పుట్టాయి. ముది చమురు ధర బ్యారల్ కు 106 డాలర్లకు చేరింది. యుద్ధం మొదలైన తర్వాత ఇప్పటివరకూ 45 శాతం మేరకు ఈ ధర పెరిగింది. దీంతో గల్ఫ్ లోని అనేక ప్రాంతాలు బాంబు పేలుళ్లతో దద్దరిల్లాయి. ఇరాన్ లో ప్రధాన అణుస్థావరాలపై అమెరికా దాడులు చేయడంతో పెద్ద అగ్నిగోళం తరచులో మంటలు గాల్గొనేలా చేశారు. ఇప్పటివరకూ ఇరాన్ లోని అనేక నగరాలు పట్టణాలపై అమెరికా,ఇజ్రాయెల్ క్షిపణి వర్షం కురిపించాయి. దుబాయ్ ఓడరేవులో పూర్తిగా తడి చేసిన కువైట్ చమురు ట్యాంకర్లను ఇరాన్ క్షిపణులు తరువాతి 12లో

ఆయుధం వీడిన 35 మంది నక్సలైట్లు

12 మంది మహిళలతో సహా 25 మంది కార్యకర్తలు లోంగుబాటు

రాయపూర్: ఛత్తీస్ గఢ్ లో 35 మంది నక్సలైట్లు లోంగిపోయారు. వీరిలో 12 మంది మహిళలతో సహా 25 మంది మావోయిస్టు కార్యకర్తలు ఉన్నారు. దండకారణ్య సైఫల్ కోసల్ కమిటీ (డికెఎస్ జెడెస్)కి చెందిన ఈ మావోయిస్టులందరూ బిజాపూర్ జిల్లాలో లోంగిపోయారు. ఇన్స్ రేజ్ అన్ స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్ సుందరాజ్ పట్నం లోంగం చొరవతో వీరంతా జనశ్రీవన ప్రవంతిలోకి వచ్చారు. ఈ 25 మంది మావోయిస్టు కార్యకర్తల ఆచూకీ తెలియజేస్తే మొత్తంగా రూ.1.47 కోట్లు ఇస్తామని ప్రభుత్వం గతంలో లాభ్య ప్రకటించింది. దేశంలో మావోయిస్టు తీవ్రవాదాన్ని నిర్మూలించింది. తరువాతి 12లో

భారత రాజ్యాంగం సంక్షేమ రాజ్యాన్ని హామీ ఇచ్చింది. 1990 దాకా ప్రభుత్వాల ఆ దిశలో ప్రయాణానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చాయి. 1991లో సయా ఉదార ఆర్థిక విధానాలు ప్రవేశించాక సంక్షేమానికి తిరోపకాలిచ్చారు. సరళీకరణ, ప్రైవేటీకరణ, ప్రపంచీకరణ (ఎలీమిజే) పేరుతో పెట్టుబడులకు పెద్ద పీట వేసి సామాన్య ప్రజలను, రైతులను దోచుకునే విధానాలు రాజ్యమే లుతున్నాయి. అధికారంకోసం ఇక్కడే మరో వైరుధ్యం అభివృద్ధిలోకి వచ్చింది. ప్రభుత్వ విధానాల్లో పెట్టుబడికి సేవచేస్తూ, అధికారంకోసం ఎన్ని కళ్లో ఓటర్లకు ఉచిత సహాయం అందించే పథకాలు నెమ్మదిగా ప్రారంభమై ఇప్పుడు పరాకాష్ఠకు చేరాాయి. దోపిడీకి గురవుతున్న పేదలకు ఎంతోకొంత ఉపశమనం చేశారేందుకు కొన్ని పార్టీలు ప్రారంభించిన ఈ వాగ్దాన చొరవలను 'తాయిలాలు'గా, పరిహాసించిన ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, కొద్దికాలంలోనే బిజెపి మేనిఫెస్టోలో ఉచిత పథకాలాన్ని తీసుకువచ్చారు. కేంద్రంలో తాము అధికారంలో ఉన్నందున రాష్ట్రాల్లో కూడా తమ/తమ కూటమి ప్రభుత్వాలను గెలిపిస్తేనే 'రెండు ఇంజింల' ప్రభుత్వం ఉచిత పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలు జరుపగలుగుతుందని ఉద్ఘాటించటం మొదలుపెట్టారు. ఎన్నికల్లో ఓటర్లకు డబ్బు పంపిణీ చేసే రాజకీయ అవినీతి, ఓటర్లకు ఉచిత ప్రధానాల పేరుతో అధికారికంగా రాజకీయ ఎజెండాలోకి చేరింది. పాలక వర్గ పార్టీల మధ్య పోటీ పెరిగింది. అభ్యర్థులందరూ మహా కోటిశ్రమలో. ఆర్థిక అసమానతలు నెలకొన్న ఉన్న సమాజంలో అభ్యర్థన పాలికి రాజ్యాంగ సహాయం చేయటం సంక్షేమం కిందకు వస్తుంది. కానీ విచక్షణారహితంగా మహిళా ఓటర్లను ఆకర్షించే పథకాలు పెరుగుతున్నాయి. మహిళలకు ఉచిత నగదు సహాయం ఇవ్వాలి దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాల్లో ఒక లక్షలంగా మారింది - చెల్లించే నగదు మొత్తంలో వ్యత్యాసాలున్నాయి - అంతే. సంక్షేమ పథకాలకు చెల్లి

ఉచిత ప్రధానాల్లో పోటీ

పులకే ఆదాయం సరిపోక పలు రాష్ట్రాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అప్పులపై ఆధారపడుతున్నాయి - కిన్నీలు చెల్లించలేక కొన్ని ప్రభుత్వాల గింజుకుంటూ గత ప్రభుత్వాలను నిందిస్తుంటాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం పెంచుకునేందుకు సంపన్నులపై, పెట్టుబడిదారులపై పన్నులు పెంచాలి. ఆ పనిచేస్తే పెట్టుబడిదారులు తక్కువ పన్నులున్న రాష్ట్రాలకు వెళ్లిపోతారన్న భయం. అందువల్ల వారికి రాయితీలు, పన్నుల తగ్గింపు మోదీ ప్రభుత్వ విధానంగా ఉండగా ఏ రాష్ట్రం సంపద పుట్టిపె పన్నులు వేయగలదు! ఏపిల్ నెలలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరుగుతున్న రాష్ట్రాల్లో అసెం ఒకటి. అక్కడ ప్రధాన ప్రభుత్వం బిజెపి, కాంగ్రెస్, వదేళ్లుగా ప్రతిపక్షంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ అధికారంకోసం ఓటర్లకు కొన్ని 'గ్యారంటీలు' హామీ ఇచ్చిందంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ వదేళ్లుగా అధికారంలో ఉండి అసెంబ్లీ జాతీయ వాదం, ముస్లిం వ్యతిరేకతతో సమాజాన్ని విభజించి విలబడి సాగిస్తున్న బిజెపికి ఇబ్బందులున్నాయి ఉచితాలు హామీ ఇవ్వటం ఎందుకు అవసరమంది. కచ్చితంగా మూడవసారి అధికారం మాడే అని దృఢపాటుకున్న ముఖ్యమంత్రి హిమంత్ బిశ్వాశ్చర్మ భయపడుతున్నారని అర్థం. కాంగ్రెస్ పార్టీ మార్చి 29న అసెం ఓటర్లకు ఐదు 'గ్యారంటీలు'తో మ్యూనిసిపాలిటీ విడుదల చేయగా, రెండ్రోజుల తర్వాత బిజెపికి 31వార్గాలతో ప్రణాళిక విడుదల చేసింది. రాష్ట్రంలో ఎన్డీఎ, అంతకుముందు యుపిఎ ప్రభుత్వ సాఫల్యాలను బేరీజు వేసి తమ పాలన గొప్పగా ఉందని బిజెపి

మ్యూనిసిపాలిటీ ఉద్ఘాటించింది. కాంగ్రెస్ ఐదు గ్యారంటీలు : వ్యాపారం ప్రారంభించటానికి లేదా పుట్టి కోసం ప్రతి మహిళా బ్యాంక్ ఖాతాకు రూ.50,000లు బదిలీ. రాజకీయ వివక్షత ఉండదు. రెండు, రూ.25లక్షల వరకు నగదు రహిత ఆరోగ్య రక్షణ; మూడు, ప్రజా గాయకుడు జుబీన్ గార్న్ హత్య విషయంలో అధికారంలోకి వచ్చిన 100 రోజుల్లో న్యాయం చేయటం; నాలుగు, వృద్ధాప్య పెన్షన్ నెలకు రూ.250 నుంచి రూ. 1250కి పెంపుదల; 5, భూమి పుత్రులకు 10లక్షల వార్షిక పట్టణ స్థానంలో శాశ్వత పట్టణాలు ఇస్తారు. బిజెపి వారి వాగ్దానాల్లో కొన్ని : తొలి సంవత్సరం - అసెం అది ప్రజల భూమిని, వారసత్వాన్ని, గౌరవాన్ని కాపాడతాం. ఇది చాలా మౌలికమైనది. రెండు, ఏకరూప పౌర స్వేచ్ఛ అమలు (6వ షెడ్యూలు ప్రాంతాలు, గిరిజనులకు మినహాయింపు), లవ్ జుబీన్ ను అరికట్టేందుకు కఠినమైన చట్టం, భూమి జుబీన్ నిరోధానికి గట్టి చర్యలు; అదనంగా 2లక్షల ఉద్యోగాలు, కొత్త పరిశ్రమల స్థాపనకు 10లక్షల మంది యువకులకు రూ.5లక్షల వరకు ఆర్థిక సహాయం, ఉచిత రేషన్, జిల్లాకోక యూనివర్సిటీ, పేదలకు కెజి నుంచి పిజి వరకు ఉచిత విద్య, మహిళలకు నెలవారీ ఆర్థిక సహాయం రూ.3వలెకు పెంపు, రైతులకు ఏటా రూ.11 వేలు వగైరా. బిజెపి అభ్యర్థులలో ముస్లిం ఒక్కరూ లేకపోవటం ప్రత్యేకించి గమనించదగింది. ఇది దేశవ్యాప్తంగా బిజెపి అసమర్థులను మినహాయించు విధానం. ఇది సమాజాన్ని ఎంతగా విభజిస్తుందో ఊహించుకోవచ్చు. ఇది తాత్కాలికంగా ఎన్నికల ప్రయోజనం చేశార్యవచ్చు. కానీ దేశ సమైక్యతకు దీర్ఘకాలంలో జరిగే చేటును విస్మరించటం బిజెపి/ఆర్ఎస్ఎస్ నకుచింత భావజాలానికి నిదర్శనం.

హింస, సంఘర్షణలు ముగియాలి

అన్ని మతాల సహనాన్ని, శాంతిని బోధిస్తాయి. హింసను ఖండిస్తాయి. ఏ ఆధ్యాత్మిక సంప్రదాయంలోనూ హింసకు స్థానం లేదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రజలు శాంతి కోసం కృషి చేయాలి. పశ్చిమాసియా సహా ప్రపంచవ్యాప్తంగా కొనసాగుతున్న హింస, సంఘర్షణలు త్వరగా ముగియాలి. ముస్లిమాసియా, రష్యా-ఉక్రెయిన్ పట్ల జరుగుతున్న సంఘర్షణలకు శాశ్వత పరిష్కారం చర్యలు, దౌత్యం, పరస్పర గౌరవపాటి ఆధారపడి ఉంటుంది. మనమందరం తోచుకుంటున్నట్లుగానే అవగాహనతో ఈ సంఘర్షణలను పరిష్కరించుకోవాలి.

- నాబెల్ గ్రహీత దల్లైమా

ఆల్ ఫూల్స్ డే - మానసిక సాంతన వేదిక!

తా సమాచారం ప్రకారం, అమెరికా అధ్యక్షుడు తాను ఇటీవల తీసుకున్న నిర్ణయాల్నిపైనే వేసిన తీసుకున్నాడనే వార్త ప్రపంచ మానవాళిని ఆనంద దోళికి ముంచేస్తున్నది. ఆదే విధంగా ప్రపంచ ప్రజలు స్వాగ్రహిస్తేనే విద్య చెంది నేటి నుంచి వాడడు మానెశారనే వార్త కూడా సంభ్రమాశ్చర్యాలకు గురి చేస్తున్నది. ఈ వార్తలను మీరు నమ్మడం లేదు కదా ! మీరు నమ్మినట్లైతే మీరు పప్పులో కాయెనట్లై, ఏపిల్ ఫూల్ అయినట్లై.

విలిపి నరదాల నెలపు ఆల్ ఫూల్స్ డే : అనాదిగా ప్రపంచ దేశాలు 01 ఏపిల్ నెలకు ఏపిల్ ఫూల్స్ డే లేదా ఆల్ ఫూల్స్ డే నిర్వహించుకోవడం మాన్పిస్తే ఉన్నాయి. అత్యున్నత నరదాగా ఆల్ ఫూల్స్ డే, క్షణకాలం పాటు అబద్ధాలతో సహచరులు లేదా బంధువులను ఆశ్చర్యచకితులను లేదా ఫూల్ చేయడం, లేని దానిని ఉన్నట్లు లేదా ఉన్న దానిని లేనట్లుగా భ్రమపెట్టడం, జోక్స్ వేసుకోవడం, విలిపిగా ఒకరినొకరు మోసం చేసుకోవడం, అబద్ధ వార్తలను సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోస్ట్ చేయడం లాంటి పలు ప్రవర్తనలతో ఏపిల్ ఫూల్ అంటూ సంతోషంగా గడపడం ఆల్ ఫూల్స్ డేకు సాక్షాత్తు సాక్షం.

ఏపిల్ ఫూల్స్ డే సంవత్సరం: చారిత్రక సేవధ్యాలకు తప్పి చూస్తే ఏపిల్ ఫూల్స్ డే జననం 1582కు చెందుతుంది. ఫ్రాన్స్ లో 01 ఏపిల్ నెలకు ప్రారంభం అయ్యి బహుశా క్యాటాలన్ నుంచి 01 జన వరద ప్రారంభమయ్యే గ్రెగోరియన్ క్యాలెండర్ కు మారిన సందర్భంలో ప్రజల కొంత అసౌకర్యానికి లోనుకావడం, ఈ మార్పును ఆర్థం చేసుకోలేదని వారిని ఏపిల్ ఫూల్స్ గా గెలి చేయడం అనాదిగా మారి, కాల క్రమంలో అన్ని దేశాలకు విస్తరించడంతో ఏపిల్ ఫూల్స్ డే బహుశా ప్రపంచ లోకి వచ్చింది. మరో వివరణ ప్రకారం హిలారీ అనే పురాతన రోమ్ పండుగలో రుతువులు మారుతూ వాతావరణ మార్పులు అసంబద్ధంగా ఉండడంతో ఏపిల్ ఫూల్స్ అంటూ ఒకరినొకరు అల పట్టించుకోవడం జరిగిందని కూడా తెలుపబడింది. వ్యాపార సామ్రాజ్యాలు, క్రైలు, రెస్టారెంట్లు లాంటి అనేక స్థలాల్లో కూడా 01 ఏపిల్ నెలకు ఆల్ ఫూల్స్ డేను సరదాగా ప్రదర్శించడం జరుగుతూ వస్తున్నది.

హానికరం కాని, మరొకరు మనను నొప్పించని జోక్స్, అవమాన కరం కాని అవాస్తవ సమాచారాలు, అల పట్టించే సందర్భాలలో కొనసాగుతున్న ఆల్ ఫూల్స్ డే ప్రపంచ మానవాళిని సంతోష సాగరంలో ముంచేయడంలో పాటు మానసిక సాంతనం చేశారడం జరుగుతున్నది. నేటి ఏపిల్ ఫూల్స్ డే సరదాగా గడపాలని, మన వల్ల మరొకరు మనను నొప్పికోకుండా అర్థం చేసుకుంటూ ఆనందంగా ఆల్ ఫూల్స్ డేను జరుపుకుందాం. దైనిందిన వేగపంతమైన జీవన విధానం లోంచి కొంత సమయాన్ని కేటాయించి ఏపిల్ ఫూల్స్ డే అంటూ మానసిక ఒత్తిడిని తగ్గించుకుంటూ ఈ రోజునా ఉజ్జాసంగా గడుపుదాం.

(01 ఏపిల్ - ఏపిల్ ఫూల్స్ డే సందర్భంగా)

గడువు ముగిసింది - మావోయిస్టుల ప్రజా జీవితం ఎటు?

దేశం నుండి మావోయిస్టులను లేదా సకలైజ్టులను రూపుమాపటానికి హోంమంత్రి అమిత్ షా 2024 ఆగస్టు 24న విధించిన 2026 మార్చి 31 గడువు మంకగవారం ముగిసింది. దేశం సకలైజ్టుల రూపంలో అయిందని ఆయన ధంకా బజాయించారు. ఇప్పటికే కొన్ని పందల సంఖ్యలో నాయకులు, వారి దళసభ్యులు ముఖ్యంగా చట్టపూర్వక, మహారాష్ట్ర, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో పోలీసులకు ఆయుధాలు అప్పగించి లొంగిపోయారు. ప్రభుత్వాల ప్రకటించిన నగదును, పునరావాస కార్యక్రమాలను అంగీకరించారు. ఇంకా గణపతిలాంటి ఒకరిని అరెస్టు చేసి, క్యాంపు డబ్బుల మంది కింది స్థాయి దళ నాయకులు, సభ్యులు సమాచారం అందక పోలీసులతో కమ్యూనికేషన్ ఏర్పడలేక లేదా పోరాటం కొనసాగించాలనే సంకల్పంతోనే రహస్య జీవితంలో ఉండి ఉండవచ్చు. గడువు ముగిసింది అంటే లొంగిపోయే అవకాశాలకు తలుపులు మూశారుని అర్థం కాదు. ఆయుధాలు అప్పగించి ఎప్పుడైనా లొంగిపోవచ్చు, కాకపోతే ప్రభుత్వ పునరావాస కార్యక్రమాలకు అర్హులు కారు. ప్రభుత్వం తమకున్న ఇంటిలిజెన్స్ సమాచారం ప్రకారం లొంగుబాటుకు మరి కొంత సమయం ఉంది. పునరావాస సదుపాయాలు పొందిగించ సూచనలు. అయితే ఆపరేషన్ కారక పేరుతో కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసిన క్రూరమైన హింస, మావోయిస్టుల నుండి చర్యల ప్రతిపాదనను, రహస్య జీవితంలోని తమ నాయకుల మధ్య కమ్యూనికేషన్ నెలకొల్పకుని హోంమంత్రి ప్రతిపాదనపై చర్యించి నిర్ణయం తీసుకునేందుకు కొందరు వ్యవస్థ అమిత్ షా మార్గంగా తిరుగుబాటు చేసిన గత బదారు మానెశారన్ నివారించగల హింసకు దారితీసింది. ప్రభుత్వం మావోయిస్టులను హతమార్చి ఉండవచ్చు, కానీ వారు లేవనెత్తిన ప్రధానమైన సమస్యలు పరిష్కరించడంవరకు వారి భావజాలం సజీవంగానే ఉంటుంది.

ఈ సందర్భంగా, 1967 తిరుగుబాటు అనంతరం గత ఆరు దశాబ్దాల్లో సకలైజ్టు ఉద్యమంలో ముఖ్యులు, మెలికలును నూత్నంగా విశ్లేషిస్తూ ప్రముఖ పాఠశ్రీయము అరబ్ శ్రీమాన్ వాస్ వాస్ వాస్

ఇక్కడ ఇప్పుడు - సం||

పశ్చిమ బెంగాల్ లోని సకలైజ్టులలో 1967లో రైతాకం తిరుగుబాటు నుంచి ఉద్భవించిన సకలైజ్టు ఉద్యమం గత ఆరు దశాబ్దాల్లో ఎన్నో మలుపులకు, అటుపోట్లకు గురైంది. ఒక స్థానిక సాయుధ తిరుగుబాటు నుండి విడుదలై ప్రభుత్వ వ్యతిరేక తిరుగుబాటుగా చెల్లాచెదురుగా అభివృద్ధి చెందడం ఈ ఉద్యమం, ఇటీవల కాలంలో ధైర్యవంతు లొంగుబాటు, భద్రతా దళాల చేతిలో కేంద్ర దారుణ హత్యలతో అంతరించే దశకు చేరింది. అయితే ఒక పరిణామం ఎంతో ముఖ్యమైంది. సకలైజ్టు పెద్ద సంఖ్యలో చంపబడినప్పటికీ, ఇంతకు క్రితం మావోయిస్టులు అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాల్లోని ఆదివాసిలో ఉద్యమ స్ఫూర్తి అలాగే ఉంది.

హోంమంత్రి అమిత్ షా మావోయిస్టుల లొంగుబాటుకు 2026 మార్చి 31ని గడువుగా నిర్ణయించి మావోయిస్టుల ఊపిరితక్కు భద్రతాదళాలను భాగంగా మోహించి 'అపరేషన్ కారక' పేరుతో అపమలు జైల్లో పట్టుకోవడంతో సాయుధ మావోయిస్టులు పెద్ద సంఖ్యలో లొంగిపోయారు. సకలైజ్టు నాయకుల్లో అత్యధికులను ఏరిపోవాలనే హోంమంత్రి సంకల్పపడవచ్చు. అయితే సకలైజ్టులను రూపుమాపాలనే ఆయన చెప్పుకునే గొప్ప యుద్ధం. సకలైజ్టు పార్టీలు, వాటి నాయకులు హతమై ఉండవచ్చు లేదా లొంగిపోయి ఉండవచ్చు, కానీ షా ఆ భావజాలాన్ని అణగారాకలేదు.

సకలైజ్టుల కొరత సరిపోతే పార్టీ 1969 మే 1 నాటి కలకత్తాలోని మోడర్ మినార్ వద్ద భారీ బదారు సభలో ఏర్పడింది. 1964లో సిబిఇలో లీలిక నుండి ఉద్భవించి, ఆంధ్రంలో చైనా పంధాను, మావోయి అనుసరించిన సిబిఇ(ఎం) నుండి తిరుగుబాటు చేసిన నాయకుడు చారు మజుందార్ కొత్త పార్టీ వైర్లుగా ఏర్పాటుకొన్నారు. 1972లో పోలీసులతో కామ్రాడ్ బాంబు జండాలో మరణించిన దరిమిలా, ఉద్యమం 40కి పైగా వేర్వేరు గ్రూపులుగా చీలిపోయింది. అవి బక్ష్ విప్లవ సమాజ్ కార్యకర్తలను తరచూ అంతర్గత ఘర్షణల్లో మునిగిపోయాయి. ఆ ఘర్షణలకు బలమైన సైద్ధాంతిక వైరులున్నాయి. కొత్తగా ముందుకు వచ్చిన సాయుధ పోరాట భావజాలంలో కొన్ని ప్రాణిమకమైన గందరగోళాలు, వైరుధ్యాలున్నాయి. అవి గ్రూపుల మధ్య ఘర్షణలకు దారితీశాయి. ఈ పరిస్థితి క్రియాశీల కార్యకర్తలను అరెస్టు చేయటానికి, చరిత్రపాటిగా రాజ్యయంత్రానికి అవకాశమిచ్చింది.

హోంమంత్రి అమిత్ షా సోమవారం లోక్ సభలో చేసిన ప్రకటన ప్రకారం గత రెండు సంవత్సరాల్లో మావోయిస్టుల మొత్తం నాయకత్వాన్ని - ఒక్కరు మినహా - నిర్మూలించటం జరిగింది. 2024 ప్రారంభంలో సిబిఐ (మావోయిస్టు)కు పోలీస్ బ్యూరో, కేంద్ర కమిటీ సభ్యులు 21మంది ఉండేవారు. ఈనాడు ఒకరు అరెస్టులో ఉన్నారు, ఏడుగురు లొంగిపోయారు, 12 మంది హతమయ్యారు; పరాధిలో ఉన్న వ్యక్తితో సంభాషణ జరుగుతున్నది. త్వరలోనే లొంగిపోవాడని భావిస్తున్నాం.

గడచిన మూడు సంవత్సరాల్లో 706 మంది మావోయిస్టులు హతమయ్యారు. 2218 మంది అరెస్టు చేయబడినారు. 4800లకు పైగా కేంద్ర లొంగిపోయారు.

రెండు భావజాల సమస్యలు - వర్గ శత్రుత్వం నిర్మూలన, చైనా చైర్మన్ మన చైర్మన్ - ఉద్యమానికి హాని చేశాయి. ఈ రెండు సమస్యలను సరైన దృక్పథంలో మంచింపు చేయటానికి బదులు పక్కపెట్టారు. వేర్వేరు ఫాక్షన్స్ వేర్వేరు ఆదేశాలు వంపాయి. పశ్చిమబెంగాల్, బీహార్ లో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోపాటు ఒడిస్సా, చట్టపూర్వకంగా కొన్ని ప్రాంతాల్లో పూర్వ గందరగోళం నెలకొంది. పశ్చిమ బెంగాల్ లో ముఖ్యమంత్రి సిద్ధార్థ్ కంకర్ రే ప్రభుత్వం అనేకమంది నాయకులను జైల్లో పెట్టింది. క్రియాశీలంగా ఉన్న సకలైజ్టు గ్రూపులను దాదాపు అణచివేసింది. 1977లో వామపక్ష ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక, ఆ ప్రభుత్వం జైల్ నుంచి సకలైజ్టులను విడుదల చేసింది. వారిలో చాలామంది బెంగాల్ లో సూతన పరిస్థితిని నమోదు చేసిన మొదలుపెట్టారు. కాగా ఇతర రాష్ట్రాల్లో పాత గ్రూపులు చురుకుగా ఉండిపోయాయి.

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో సరళీకరణ క్రమం మొదలుకావటం, డెంగ్ సియాచోపింగ్ నాయకత్వం క్రింద చైనా మార్కెట్ సోషలిజం అనే సూతన పంధా చేబట్టటం, అటుతర్వాత సోవియట్ యూనియన్ సహా తూర్పు యూరప్ లో సోషలిజం వ్యవస్థ కూలిపోవటం - ఈ 1980, 1990 దశాబ్దాల్లో సంభవించిన పరిణామాలను గ్రహించి మావోయిస్టులు తమ వ్యూహం సరిదిద్దుకోలేదు. పరిమిత సంఖ్యలోని మావోయిస్టు గ్రూపులు తమ పోరాటాన్ని ఇప్పటికీ పాత రూపంలోనే కొనసాగిస్తున్నాయి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో సైతం యువతలో యువలదేరిన ఆకాంక్షలు ఉపయోగించుకుని వారిని వికాసాలను చేసేందుకు రాజ్యయంత్రానికి పెద్ద అవకాశం ఇచ్చారు.

దక్షిణ భారతదేశంలో, ప్రధానంగా ఆంధ్ర-ఒడిస్సా సరిహద్దు (ఎ.బి) రిజియన్ లో, తెలంగాణలో, కేరళ, కర్ణాటక, తమిళనాడు ముక్కోణ కూడలి ప్రాంతంలో పనిచేస్తున్న మావోయిస్టులు సాయుధ పోరాటం పట్ల సైద్ధాంతిక నిబద్ధత, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మిగిలివున్న తమ బలమైన కేంద్రాలను కాపాడుకోవాలనే అవసరం, పెద్దపెరుగుతున్న రాజ్య ఒత్తిడిని ప్రతిఘటించడాల్సిన కారణాలనుండి దృష్ట్యా పోలీసుతో హింసాత్మక సంఘర్షణలు కొనసాగించారు. ఉద్యమం క్షీణిస్తున్నా, హింసాయుత ఘర్షణలు కొనసాగడం తర్వాతికి అందరూ. ప్రజాస్వామ్య క్రమస్థాని తిరుగుబాటు, 'దిద్దకాల ప్రజా అయిదండు' ద్వారా రాజ్యాధికారాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవటం సిబిఐ (మావోయిస్టు) మూల సైద్ధాంతం. రాజ్యాధికారం పూర్వక, సామ్రాజ్యవాదం అయినందున తమ అక్షయ సాధనకు హింసాయుత సంఘర్షణ ఒక్కటి మార్గంగా వారు భావించారు. పోలీసుల చేతిలో తమ సమస్యలకు వ్యతిరేకంగా మావోయిస్టులు ఎదురుదాడి చేసేవారు. తమ బలన్ని ప్రదర్శించేందుకు, మరికొంతమంది లొంగుబాటును నిరోధించేందుకు వారు భద్రతా సిబ్బందిని దెబ్బ దాడులకు పాల్పడేవారు. వారి సంఖ్య బాగా క్షీణించింది. అయితే దృఢ సంకల్పాలైన మావోయిస్టులు ఇప్పటికీ కొద్దిమంది ఉన్నారు. మార్చి 31

అంతిమ గడువు ముగిశాక కూడా వారు భద్రతా దళాలపై దాడులు చేయవచ్చు. దక్షిణ భారతదేశంలో - 'రెడ్ కారిడార్' అంతలా పరిశ్రమలు, మైనింగ్, మౌలిక పనుల ప్రాజెక్టులకోసం బడా కార్పొరేషన్లు భూమి సేకరిస్తుండటం మావోయిస్టు సాయుధ ప్రతిఘటన సాగుతుండటానికి దోహదం చేస్తున్న ముఖ్యమైన కారణం. అందువల్ల షా ఏమి గొప్పలు చెప్పుకున్నప్పటికీ రాజులైన కేంద్ర ఇప్పటికీ ఉన్నాయి.

భారతదేశంలో సకలైజ్టు ఉద్యమ చరిత్రను చూచినట్లయితే - 1972 మధ్య నాటికి పార్టీదాదాగా పూర్తి పక్షకాణానికి గురైంది. మొత్తం కేంద్ర నాయకత్వం ఆచరణలో నిర్లక్ష్యమైంది. మిగిలిన పార్టీ శక్తులు చీలికలు చీలికలై చెల్లాచెదురుగా ఉన్నాయి. పార్టీ పంధాకు సంబంధించి అంతలా గందరగోళం. 1990 జూలైలో ఢిల్లీలో జరిగిన ప్రత్యేక మహాసభ, దాదాపు అందరూ తర్వాత, బహుశా రంగంగా పనిచేయాలనే నిర్ణయించింది. అలా ఉద్భవించింది సిబిఐ (ఎంఎల్)-ఎల్. అది భారతదేశ పరిస్థితిలో సూతన వ్యాప్తికల అనుపరిణామాలే తీసుకుని 1969 నాటి ఆది సిబిఐ(ఎంఎల్) వారసత్వాన్ని స్వీకరించటం మొదలుపెట్టింది. ఇతర కమ్యూనిస్టు రివల్యూషనరీ గ్రూపులు అభ్యంత సంక్షోభంలో పడ్డాయి. గత 60 ఏళ్లలో కొన్ని అంతరించాయి. సిబిఐ(ఎంఎల్) లిబరల్స్ బిజి బిజి కట్టలమేగాక, 1974లో అది పునరావేశం పొందిన నాటినుంచి నిరంతరాయతను, బక్ష్ తమ నిబిట్టుకుంటున్నది. బలమైన జాతీయ నేతన ర్యేటిపోటు అది రెండ్రోజుల పార్టీ కాంగ్రెసులు, ప్రాంతీయ, జిల్లా స్థాయిల వరకు మహాసభలు జరుపుతుంటాయి.

సిబిఐ(ఎంఎల్)ను దాని బిడివారం నుంచి, ఏకాకితనంతో కూడిన సాయుధ పోరాటం నుంచి విన్సోడ్ మోతా సరిదిద్దారు. ప్రజాస్వామ్య దృక్పథంలోకి తెచ్చి, అలతిఅలతిగా విప్లవ రాజకీయాలను లీగల్ పోరాటాలతో కలిగిపెట్టారు. 1970ల్లో ఆయన ప్రారంభించిన దిద్దుబాటు కార్యక్రమం కచ్చితంగా అక్షాత జీవితం గడపటమే పార్టీ విధానం అనే వైఖరిని విడుదలచేసింది. అందియన్ టీపుల్స్ ప్రం(జి.పి.ఎం) వంటి సకలైజ్టులకు సన్నిహితం లను నిర్మించారు. 1982లో జి.పి.ఎం.ఎ.ఆర్.జి.ఎస్ ప్రారంభించారు. సిబిఐ(ఎంఎల్) ఆంధ్రప్రదేశ్ పిడివారంతో తెగింపులు చేసుకున్నాయి. విస్తృతంగా ప్రజలతో సంబంధాలకు మార్గంగా, లీగల్ గా నిలదొక్కుకోవటానికి ఎన్నికల క్రమంలో పాల్గొన్నారు. మిగిలిపో ఉద్యమాలను నిర్మించారు.

అదే సమయంలో సాయుధ పోరాటాన్ని సమీక్షన మావోయిస్టులు గడ్డి రోలీనుంచి బస్వర్ మిమ్మా చట్టపూర్వక, ఒరిస్సా వరకు హింసాయుత కార్యక్రమాలు కొనసాగించారు. ఆదివాసిల అందరూ తగ్గించి, బహుశా రంగంగా, రాజ్యాధికారం పెప్పిల్లింది. ఆదర్శవల్ల బతకటం దుర్భలమైంది. లొంగు బాట్లు, పోలీసులనుంచి సామాజిక హత్యలు పెరిగాయి.

భారతదేశంలో సకలైజ్టు ఉద్యమ క్షీణతకు కారణాలనేకం. అంతర్గత శతృత్వం, సైద్ధాంతిక చీలికలు, నూతనత్య సంక్షోభం ప్రధాన కారణాలు. చారు మజుందార్ కుమారుడు, సిబిఐ (ఎంఎల్) లిబరల్స్ పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి అజిత్ మజుందార్ ఇలా అంటారు - "...అప్పుడు, ఇప్పుడు మేము రాజ్యాంగ ప్రజాస్వామ్యం కాపాడటం ముందుగా దృష్టిపెడుతున్నాం. ఫాసిజానికి వ్యతిరేకంగా, పూర్వక అవశేషాలు, బడా వ్యాపారవర్గం మధ్య బంధానికి వ్యతిరేకంగా, వివిధ రకాల ప్రభుత్వాల దుర్బలీకరణకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాస్వామికి నేడు దూరం అత్యంత ముఖ్యమైనదిగా భావిస్తున్నాం" అన్నారు. ఇది అక్షాత జీవితం నుంచి పాపమెంటి ప్రజాస్వామ్యం పంధాలోకి మార్పు చెంది, పేదల పక్షాన సమరలీల పోరాటాలు చేస్తున్న పార్టీ. ఇప్పుడు అసంత్పత్తి ఉన్న ఇతర మావోయిస్టు గ్రూపులను ఈ పార్టీ సైద్ధాంతిక, నిర్మాణ పరిధిలోకి రాబట్టగలుగుతుందా? లేక ప్రభుత్వానికి లొంగిపోయిన మావోయిస్టు ప్రముఖులు పునఃమిట్టతనై, ప్రస్తుత దేశ పరిస్థితులను, వివిధ శక్తుల పొందికలను బేరీజు వేసుకుని పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యం పంధాలోకి పని చేసే మరో ఎంఎల్ పార్టీని ఏర్పాటు చేసారా? స్థానిక పరిస్థితులు బట్టి ఇతర తప్పి పార్టీలలో చేరతారా? వేరే చూడాలి. ముందుగా వారు జనజీవన ప్రపంచంలో కుదురుకోవాలి. కొత్త జీవితం ప్రారంభించాలి.

(జి.పి.ఎం.ఎం)

గీతమౌలీ వెంకట రమణ గౌడ్
9866878769

వేగం ఒక మత్తు వేదానిని అడుపు చేసుకోవాలి. వయస్సులోకి రాకముందే చేతిలో స్టీరింగ్ పట్టుకుంటున్నాడు. అది కేవలం పిల్లల తప్పు మాత్రమే కాదు, తల్లిదండ్రులు, సమాజం యొక్క ఉదాసీనత, నిర్లక్ష్యం, పర్యవేక్షణ వైఫల్యం. నేడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పిన్న వయస్కులైన వల్ల జరుగుతున్న రోడ్డు ప్రమాదాలు అనేక కుటుంబాలను, తీరిన వేదనలో శోకసాగరంలో ముంచుకున్నాయి. నమ వయస్సుల చేత గర్భించబడాలని ఆకాంక్ష, సమాజం ఒత్తిడి, సినిమా హీరోల అనుకరణ ప్రభావం, చట్టాల పట్ల అవగాహన లోపం, ఈ వివిధ కారకాల దారితీస్తున్నాయి. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO) నివేదిక ప్రకారం 15 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు ప్రపంచంలో జరిగే రోడ్డు ప్రమాదాలలో దాదాపు సగంమందిగా ఉన్నారు. ముఖ్యంగా 21 సంవత్సరాల లోపు యువకులు రోడ్డు ప్రమాదాలలో మరణించే వారిలో మూడింట రెండు వంతులు ఉన్నారు. అమెరికాలో జరిపిన పరిశోధన ప్రకారం 16-17 సంవత్సరాల డ్రైవర్ల ప్రాణాంతక ప్రమాద రేటు 20 సంవత్సరాల పైబడిన డ్రైవర్ల కంటే మూడింతలు అధికంగా ఉంది. ఇవి అభివృద్ధి చెందిన

మొనర్ల డెవింగ్... పెరుగుతున్న వివాదాలు

దేశాల అంతటా. అక్కడ నియమాలు కఠినంగా అమలుపూతాయి, రోడ్డు మెరుగ్గా ఉంటాయి. మరి మన దేశంలో పరిస్థితి ఇంకెంత తీవ్రంగా ఉంటుందో అంచనా వేయవచ్చు.

సోషల్ మీడియా

పిన్న వయస్కుల డ్రైవింగ్ ప్రమాదాలకు పరిశోధకులు చాలా కారణాలు గుర్తించారు. వాటిలో అత్యంత అందోళనకరమైనది, సోషల్ మీడియా మరియు డిజిటల్ ప్రభావం. సామాజిక అభ్యాస నిర్మాణం (Social Cognitive Theory) ప్రకారం, ప్రమాదకరమైన డ్రైవింగ్ ప్రవర్తనలు అదర్బు ప్రాయంగా, హీరోయిజంగా చూపించబడి, శిక్షించబడకుండా గర్భించు పొందినప్పుడు, అదే వయస్సు యువత వాటిని అనుకరించే అవకాశం చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఇక్కడే సమస్య మూలం దాగి ఉంది. సోషల్ మీడియాలో రీల్స్ కు వేలాదిగా లైకులు వస్తాయి. ఆ గర్భించు అక్కడే అవాయంలోకి నెట్టు తోంది. స్నేహితులు వక్రన కూర్చున్నప్పుడు టీవీజెట్టు వంటి ప్రమాదకరంగా డ్రైవ్ చేసే అవకాశం ఉంటుంది.

ఈ సామాజిక ఒత్తిడి డిజిటల్ ప్రపంచం, నిర్లక్ష్య డ్రైవింగ్ కు దారితీస్తుంది. అదే సమయంలో మెట్రో ఫోన్ చూస్తూ, డ్రైవ్ చేయడం వల్ల ప్రమాద అవకాశం 23 రెట్లు పెరుగుతుంది.

దాదాపు 39% టీవీజెట్టు డ్రైవింగ్ చేసేటప్పుడు ఫోన్ చూస్తూ నుట్టు అంగీకరిస్తున్నారు.

కనీసం ముప్పై

CDC పరిశోధన ప్రకారం, 16 నుండి 19 సంవత్సరాల డ్రైవర్లు 20 సంవత్సరాల పైబడిన వారిలో పోలిస్తే ప్రమాదం బారిన పడటానికి మూడింతలు ఎక్కువ అవకాశం కలిగి ఉంటారు. అనుభవం లేకపోవడం వల్ల, దూరాలు అంచనా వేయలేకపోవడం, ఆకస్మిక పరిస్థితులకు స్పందించలేకపోవడం, నిబంధనలను విరుద్ధంగా ఎదురు ప్రయాణాలు, మితి మీరిన వేగంతో నియంత్రణ తప్పడం వంటి సమస్యలు తరెత్తుతాయి. ముఖ్యంగా రిస్క్ ను అంచనా వేసే ప్రాథమిక కార్యక్రమాలను నిండిన వారు ప్రమాదం నడవడం చట్టవిరుద్ధం. 2019లో సవరించిన చట్టం ప్రకారం Section 199A కింద పిన్న వయస్కుల వారు వాహనం నడిపితే, వాహనం యజమాని లేదా తల్లిదండ్రులు కూడా నేరుగా బాధ్యత వహించాలి. రూ. 25,000 అదనంగా, వాహనం రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు, ఆ పిల్లవాడికి 25 ఏళ్ల వరకు డ్రైవింగ్ నిరాకరణ ఇవ్వటం ఉన్నాయి.

IPC Section 279 మరియు 304A కింద జైలుశిక్ష సైతం విధించే వీలుంది. చట్టాలు కఠినంగా అమలు చేసినప్పుడే ప్రమాదాలను నివారించగలం.

అమెరికాలో అమలుపూతున్న Graduated Driver Licensing (GDL) విధానం ప్రపంచవ్యాప్తంగా నిపుణుల ప్రశంసలందుకుంటుంది. దళవారీగా డ్రైవింగ్ అనుమతులు ఇచ్చే ఈ కార్యక్రమాల టీవీజెట్టు ప్రమాద రేట్లను గణనీయంగా తగ్గించాయి. భారతదేశంలో అలాంటి సంస్కరణలు అవసరం. కళాశాల, కళాశాల స్థాయిలో రోడ్డు భద్రత అవగాహన పాఠ్యాంశంలో భాగం కావాలి. ట్రాఫిక్ పోలీసులు విద్యార్థులలో క్రమంగా సంభాషించాలి. ప్రభుత్వం, యువత,

